

Na putu ka zajedničkim međunarodnim standardima za razvoj zajednice Skraćeni vodič

Skraćeni vodič

Nakon usvajanja globalne definicije razvoja zajednice 2016. godine, IACD je počeo raditi na izradi smjernica za praksu razvoja zajednice. IACD je surađivao sa Vijećem za standarde za razvoj zajednice i učenje u zajednici Škotske, a nakon opsežnih konzultacija s kolegama, praktičarima i članovima iz cijelog svijeta, IACD je usvojio zajedničke međunarodne standarde za praksu razvoja zajednice na Međunarodnoj konferenciji IACD-a u Maynoothu u lipnju 2018. godine.

IACD, kao međunarodno strukovno udruženje, vjeruje da je važno poticati praktičare, bilo da rade kao profesionalci ili volonteri, da usvoje zajedničko razumijevanje svrhe razvoja zajednice, izgrađenog na zajedničkim vrijednostima. IACD ima za cilj podržati visoke standarde prakse na temelju dogovorenog kolektivnog stajališta o tome što je praksa razvoja zajednice. Iako cijeni relevantne kvalifikacije, profesionalizam se ne izjednačava s time da netko posjeduje formalnu kvalifikaciju.

Praksa razvoja zajednice

Praksu razvoja zajednice provode ljudi u različitim ulogama i kontekstu koji žele primijeniti vrijednosti razvoja zajednice i usvojiti metode razvoja zajednice: profesionalni radnici u zajednici (ili ljudi koji obavljaju istu ulogu, ali se njihovo radno mjesto drugačije naziva); profesionalci u drugim zanimanjima kao što su socijalni rad, obrazovanje odraslih, rad s mladima, zdravstvene discipline, obrazovanje za zaštitu okoliša, lokalni ekonomski razvoj, urbanizam, obnova kvartova, odnosno arhitektura; i od strane ljudi aktivnih u svojim zajednicama. Sve ih nazivamo 'praktičarima razvoja zajednice' i taj termin koristimo kao sveobuhvatni pojam koji uključuje i 'radnike u zajednici'.

Definicija razvoja zajednice prema IACD-u

„Razvoj zajednice je praktično utemeljena profesija i akademska disciplina koja promiče participativnu

demokraciju, održivi razvoj, prava, ekonomske mogućnosti, jednakost i socijalnu pravdu, kroz organiziranje, obrazovanje i osnaživanje ljudi unutar njihovih zajednica, bilo da je riječ o lokalnim zajednicama, interesnim ili identitetskim zajednicama, u urbanim i ruralnim sredinama.“ Ova definicija utjelovljuje skup temeljnih vrijednosti, svrhu i skup metoda za rad.

A. Temeljne vrijednosti

Definicija izražava vrijednosti koje bi trebale poduprijeti praksu: predanost pravima, solidarnosti, demokraciji, jednakosti, okolišnoj i socijalnoj pravdi. Pozicionira profesionalnu praksu kao rad u skladu s etičkim standardima koji se primjenjuju u različitim kontekstima, i kao rad s ljudima i organizacijama s različitim programima.

B. Svrha

Unutar definicije nalazi se izjava o svrsi razvoja zajednice:

„Raditi sa zajednicama na postizanju participativne demokracije, održivog razvoja, ostvarenju prava, ekonomskih mogućnosti, jednakosti i socijalne pravde.“

Ovako definirana svrha može biti kriterij po kojemu se mjeri proces i ishod razvoja zajednice.

C. Središnje metode i procesi

U okviru definicije postoji jasna izjava o metodama i procesima koje su usvojili praktičari razvoja zajednice: “organizacija, obrazovanje i osnaživanje ljudi unutar njihovih zajednica...“.

D. Sudionici

Definicija IACD-a odnosi se na ljude unutar njihovih zajednica, bilo da je riječ o lokalnim, interesnim ili identitetskim zajednicama. To su primarne skupine ljudi s kojima će raditi praktičari razvoja zajednice.

Također će surađivati s javnim ustanovama, nevladinim organizacijama i poduzećima koja podupiru vrijednosti i svrhu razvoja zajednice.

Teme i ključna područja

Osam je tema koje su uobičajene u praksi razvoja zajednice. One su navedene u nastavku zajedno s osam ključnih područja. Svako od ključnih područja ima niz izjava o praksi koje pružaju smjernice za praktičare razvoja zajednice. Više informacija dostupno je u cjelovitom dokumentu o standardima.

Naziv teme	Opis teme	Ključna područja
Tema 1. Vrijednosti u praksi	Ova tema se fokusira na razumijevanje vrijednosti koje podupiru praksa razvoja zajednice u različitim kontekstima, procese na kojima temelji se i ishode koji su rezultat toga; i primjena ovog razumijevanja u kontekstu u kojemu praktičar djeluje.	Razumjeti vrijednosti, procese i ishode razvoja zajednice i primijeniti ih na praksu u svim drugim ključnim područjima
Tema 2. Uspostavljanje suradnje sa zajednicom	Ova tema usmjerena je na upoznavanje zajednice s kojom praktičar radi, razumijevanje problema koji utječu na njih i razvijanje odnosa koji će biti osnova za rad na pozitivnim promjenama.	Razumjeti i uspostaviti suradnju sa zajednicom, razviti i očuvati odnose sa pojedincima i grupama.
Tema 3. Osiguravanje participativnog planiranja	Ova tema se fokusira na razvoj participacije u zajednici i osnaživanje partnerstava te podržavanje zajednica i organizacija da razviju vještine kako bi to ostvarili,	Razviti i podržati suradnički pristup i participaciju u zajednici.
Tema 4. Organiziranje za promjene	Ova tema se usmjerava na osposobljavanje zajednica da poduzmu kolektivne akcije i razviju potrebne vještine za iste; te na stvaranje takvog konteksta koje će biti podržavajuće za kolektivnu akciju koja može doprinijeti promjeni	Osposobljavanje zajednica za poduzimanje kolektivne akcije, jačanje njihova utjecaja te, kada je prikladno, njihove sposobnosti da pristupe, upravljaju i kontroliraju resurse i usluge.
Tema 5. Učenje za promjenu	Ova tema se fokusira na poticanje učenja stanovnika i praktičara u zajednici koji rade s njima kako bi ih se podržalo u ostvarivanju razvojnih prioriteta i nužnih promjena.	Podržavanje ljudi i organizacija da zajednički uče, povećaju svoje razumijevanje, pouzdanje i vještine potrebne za socijalnu promjenu.
Tema 6. Izgradnja vodstva i infrastrukture	Ova se tema usmjerava na prepoznavanje različitosti i podupiranje inkluzije kao temeljnog aspekta prakse.	Osmišljavanje i realizacija praksi, politika, struktura i programa koje prepoznaju i vrednuju različitosti i promiču socijalnu inkluziju.
Tema 7. Razvoj i unapređenje politika i praksi	Ova tema se usmjerava na razvoj osnažujućeg vodstva u i za zajednicu te razvoj infrastrukture koja će poduprijeti razvoj zajednice i i održivu socijalnu promjenu	Poticanje i podržavanje organizacijskog razvoja i infrastrukture za razvoj zajednice, promocija i osiguravanje osnažujućeg vodstva.
Tema 8. Promocija različitosti i inkluzije	Ova tema se usmjerava na korištenje znanstvenih dokaza iz participativnih evaluacijskih istraživanja te iz analize relevantnih vanjskih faktora, kako bi se razvile politike i prakse informirane i utemeljene u dokazima.	Razvoj, evaluacija i informiranje politika i praksi za razvoj zajednice, korištenje participativnih evaluacijskih istraživanja kako bi se informirala i unaprijedila strateška i operativna praksa

Kako se mogu koristiti međunarodni standardi?

Standardi se mogu koristiti kao vodič koji pomaže identificirati odredište (ishode) i oblikovati putovanje (proces). Također se mogu koristiti za kritičko promišljanje o putovanju i odredištu, tj. o procesu i ishodu. Drugim riječima, mogu se koristiti za planiranje, provedbu i reviziju aktivnosti te za učenje iz tog procesa. Praktičari razvoja zajednice ih mogu koristiti na mnogo načina za:

- izgradnju zajedničku svijesti i razumijevanje što je razvoj zajednice
- promicanje vrijednosti na kojima se temelji razvoj zajednice
- poboljšanje prakse
- informiranje teorije i politika
- oblikovanje akademskog učenja i praktičnog učenja

Nadamo se da će ih praktičari razvoja zajednice prihvatiti i koristiti u svojim zemljama na način koji je komplementaran nacionalnim standardima i već postavljenim okvirima, te kao resurs koji usmjerava praktičare tamo gdje nisu razvijeni nacionalni standardi.

Kao dio našeg procesa konzultacija o nacrtu Standarda, tražili smo konkretne ideje kako bi se standardi mogli koristiti. Uključili smo ove ideje u nastavku:

- Pokrenuti raspravu o svrsi, vrijednostima i ključnim područjima razvoja zajednice u globalnom i lokalnom kontekstu, unutar i između zajednica i između različitih agencija i organizacija

- Razviti resurse koji pomažu u dobivanju uvida kako različiti konteksti utječu na zajednička područja prakse unutar različitih zemalja/zajednica
- Podržavati međunarodno umrežavanje i dijeljenje primjera iz prakse i iskustava
- Izgraditi zajedničko razumijevanje unutar zajednica i unutar organizacija o ključnoj svrsi i vrijednostima razvoja zajednice
- Podržavati rasprave oko participativnog planiranja i vlasništva zajednice su temelj kolektivne akcije i osnaživanja
- Ponuditi smjernice za obrazovne programe i usavršavanja praktičara razvoja zajednice
- Razviti alate za učenje na temelju samoprocjene i reflektivne prakse
- Podržati dijeljenje primjera 'sa terena' o tome kako se standardi koriste kao podrška razvoju prakse – moguće u svakom od ključnih područja, prikazati međunarodne primjere oko zajedničkih/dijeljenih tema
- Razviti međunarodne resurse za uključivanje u programe obrazovanja i osposobljavanja – drawing out the contestations and sensitivities associated with practice
- Informirati IACD-ov repozitorij za učenje i podučavanje Global Community Development Exchange (GCDEX)
- Osigurati 'zajedničku platformu' na kojoj će se razvijati međunarodna istraživanja i programi stipendiranja za proučavanje različitih aspekata prakse razvoja zajednice

Za više informacija o IACD-u ili za cjeloviti vodič o Zajedničkim međunarodnim standardima slobodno nas kontaktirajte na:

t:+44 141 248 1924 e: info@iacdglobal.org | www.iacdglobal.org

 facebook.com/IACDglobal/ [@IACD_global](https://twitter.com/IACD_global) [@IACDglobal](https://www.instagram.com/IACDglobal)

 International Association for Community Development

Za više informacija o tome kako možete postati član IACD-a slobodno nas posjetite na:

www.iacdglobal.org/join-us/

